

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ҲИФЗИ ПИРЯХҲО

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилии ҳифзи пиряхҳоро ҳамчун объектҳои муҳити зист ва манбаъҳои стратегии захираҳои об муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- 1) **глятсиология** - илм дар бораи омӯзиши яхҳои табиӣ дар сатҳи замин, атмосфера, гидросфера, литосфера, реча, ташаккул ва инкишофи онҳо;
- 2) **захираҳои барф ва ях** - манбаъҳои оби ҳама намудҳои барф ва яхҳо дар сатҳи замин, литосфера ва гидросфера;
- 3) **криосфера** - қитъаи сатҳи замини дорои захираҳои об дар шакли саҳт ё аз ҳад хунук;
- 4) **кӯли пиряхӣ** - обанбори дар натиҷаи обшавии пирях ва (ё) қабатҳои барфӣ дар сатҳ ё қисми канории пирях бавучудомада;
- 5) **қабати устувори барфӣ** - қабати барфи тамоми зимистон ё фосилаи на кам аз як моҳ маҳфузмонда;
- 6) **маҷмуи пиряхҳо** - маҷмуи шаклҳои релефи дорои пиряхҳо ва таҳшинҳои пиряхӣ;
- 7) **минтақаи санитарии ҳифзи пиряхҳо** - ҳудуди ҳамшафати пиряхҳо бо речаи махсуси муҳофизатии тибқи тартиби пешбининамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида;
- 8) **пирях** - ҳаҷми бузурги яхи табиӣ дар натиҷаи табдили боришоти саҳти атмосферӣ бавучудомада;
- 9) **пиряхи набзӣ** - пиряхи дорои хусусияти дар натиҷаи лалҷиши якдафъина ё мунтазам гузаштан аз ҳолати мувозина ба ҳолати лайримувозина;
- 10) **пиряхшиносӣ** - ҷузъи таркибии илми глятсиология дар бораи омӯзиши ташаккулёбӣ, талйирёбӣ, таркиб ва хосиятҳои физикии пиряхҳо;
- 11) **таркиби изотопии пирях** - маҷмуи унсурҳои ба ҳам монанди кимиёвии пиряхҳои дорои миқдор ва хосиятҳои физикии гуногун;
- 12) **Фехристи давлатии пиряхҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон** - номгӯй, маълумоти тавсифӣ ва арзёбишуда оид ба ҳолат, андоза, шаклҳои релефӣ, мавзеи ҷуљрофӣ, хусусиятҳои таркибӣ ва речавии пиряхҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 13) **хати барфӣ** - хати муайянкунандаи сарҳади бартарии луншавии боришоти саҳти атмосферӣ нисбат ба обшавию бухоршавии барф дар охири давраи коҳишёбии он;
- 14) **ҳавзаҳои пиряхӣ** - ҳавзаҳои дар натиҷаи обшавии пиряхҳо бавучудомада;
- 15) **ҳифзи пиряхҳо** - маҷмуи талабот ва чорабиниҳо оид ба пешгирӣ ва рафъи таъсири манфии фаъолияти хоҷагидорӣ ба пиряхҳо, аз ҷумла омӯзиши қонуниятҳои тақсимоти боришот, қабати барф, ташаккулёбии тармаҳо, речаи

обухавосанчии пирахҳо, манбаъҳои ташаккулёбии ҳавзаҳои обчамъшавӣ, нишондиҳандаҳои таъсири талъирёбии иқлим ба пирахҳо;

16) **яҳбастагии бисёрсола** - қабати болоии қишри замини дорои ҳарорати манфии чинсҳои кӯҳӣ, хок ва набудани обшавии тақрорӣ.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи пирахҳо

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи пирахҳо ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи пирахҳо

1. Сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи пирахҳо маҷмуи тадбирҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, илмӣ ва фарҳангӣ маърифатиро дар бар мегирад.

2. Сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи пирахҳо ба ҳифз ва нигоҳдории пирахҳо ҳамчун манбаъҳои стратегӣ захираҳои об барои манфиатҳои аҳоли, соҳаҳои иқтисодиёт, таъмини тавозуни устувори экологӣ, нигоҳдории макони зисти намудҳои нодир ва зери хатари нобудшавӣ қарордоштаи олами наботот ва ҳайвонот равона карда шудааст.

Моддаи 4. Принципҳои асосии ҳифзи пирахҳо

Ҳифзи пирахҳо ба принципҳои асосии зерин асос меёбад:

1) афзалияти нигоҳ доштани системаҳои экологии ба пирахҳо алоқаманд, баинобатгирии аҳаммияти стратегӣ пирахҳо;

2) ошкорбаёнӣ ва шаффофият;

3) мутаносибии манфиатҳои ҷомеа ва тадбирҳои пешгирикунандаи хатари эҳтимолӣ ба коҳишёбии пирахҳо;

4) ҳавасмандгардонии таҳқиқоти илмии пирахшиносӣ.

Моддаи 5. Ҳуқуқи моликият ба пирахҳо ва Фонди ҳифзи пирахҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Пирахҳо моликияти истисноии давлат мебошанд ва давлат ҳифзи онҳоро кафолат медиҳад.

2. Фонди ҳифзи пирахҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблаъҳои созмонҳои байналмилалӣ, грантҳо ва маблаъҳои дигар, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, ташаккул меёбад.

БОБИ 2. ТАНЗИМИ ДАВЛАТИИ ҲИФЗИ ПИРАХҲО

Моддаи 6. Вазифаҳои танзими давлатии ҳифзи пирахҳо

Вазифаҳои танзими давлатии ҳифзи пирахҳо аз инҳо иборат мебошанд:

1) ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти давлатӣ, муассисаҳои илмӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, субъектҳои хоҷагидор ва шахсони воқеӣ оид ба омӯзиш, мониторинг ва ҳифзи пирахҳо;

2) ташкил ва таъмини фаъолияти шабакаи иттилоотии моҳворавӣ ва шабакаи давлатии мушоҳидавии пирахҳо бо мақсади ҷамъоварии иттилооти дахлдор, омӯзишу таҳлили он, таъмини саҳеҳӣ ва пуррагии пешгӯиҳо ва арзёбии вазъи захираҳои барф, назорати раванди ташаккулёбӣ ва инкишофи пирахҳо;

3) омӯзиши пиряхҳои набзӣ ва кӯлҳои пиряхӣ бо мақсади муайян намудани вазъи онҳо;

4) таҳқиқи ҳавзаҳои пиряхӣ, қабатҳои барфӣ, аз ҷумла қабатҳои устувори онҳо, қитъаҳои азбайнрафтаи пиряхҳо ва хатҳои барфӣ;

5) ташкили корҳои экспедитсионӣ ва таҳқиқотӣ оид ба омӯзиши пиряхҳо ва захираҳои барф, фаромадани тармаҳо ва пешгирии обхезиҳо, инчунин речаи гидрологии обҳои пиряхӣ дар ҳавзаҳои обчамъшавӣ ва кӯлҳои пиряхӣ;

6) тайёр намудан ва бозомӯзии мутахассисони соҳаи мониторинг ва ҳифзи пиряхҳо;

7) таъмини мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, баҳши хусусӣ, инчунин аҳоли бо иттилоот дар бораи вазъи ҷорӣ ва дурнамои пиряхҳо.

Моддаи 7. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳифзи пиряхҳо

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳифзи пиряхҳо мансубанд:

1) пешбурди сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо;

2) тасдиқи ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо ва истифодаи захираҳои оби пиряхҳо;

3) таъсиси Фонди ҳифзи пиряхҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муайян намудани тартиби истифодаи он;

4) ҳамоҳангсозии фаъолияти вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ташкилоту муассисаҳо, новобаста ба шакли моликият, оид ба ҳифзи пиряхҳо;

5) амалӣ намудани салоҳияти дигари пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Ваколатҳои мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо

1. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист ва мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи танзими истифодаи захираҳои об мувофиқан мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо ва мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба истифодаи захираҳои оби пиряхҳо мебошанд.

2. Ба ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҳифзи муҳити зист дохил мешаванд:

1) татбиқи сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо;

2) таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати тасдиқ пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо;

3) таҳия ва тасдиқи меъёрҳо, регламентҳои техникӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрӣ оид ба ҳифзи пиряхҳо, сифати об ва таркиби изотопии пиряхҳо;

4) мусоидат ба рушди шабакаҳои байналмилалӣ мушоҳидавии пиряхҳо, табодули байналмилалӣ иттилоот оид ба омӯзиш, мониторинг ва ҳифзи пиряхҳо;

5) пешгӯии эҳтимолияти фаромадани тарма ва обхезӣ, омода намудани пешниҳодҳо ҷиҳати гузарондани чорабиниҳои пешгирикунандаи офатҳои табиӣ ва таъмини ҳифзи пиряхҳо;

б) ташкил ва таъмини фаъолияти шабакаи иттилоотии моҳворавӣ ва шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо;

7) пешбурди Феҳристи давлатии пирияхҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳияи низоми бақайдгирии пирияхҳо ва захираҳои оби онҳо;

8) амалисозии ҳамкориҳои байналмилалӣ ва таъмини иҷрои уҳдадориҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳифзи пирияхҳо;

9) амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Ба ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи танзими истифодаи захираҳои об дохил мешаванд:

1) татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи истифодаи захираҳои оби аз пирияхҳо чоришаванда;

2) таҳия ва чиҳати тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ оид ба истифодаи захираҳои оби аз пирияхҳо чоришаванда;

3) ташкил ва гузарондани баҳисобгирии давлатии истифодаи захираҳои оби аз пирияхҳо чоришаванда;

4) таҳия ва амалигардонии тадбирҳо оид ба пешгирии коҳишёбии захираҳои оби аз пирияхҳо чоришаванда;

5) амалисозии ҳамкориҳои байналмилалӣ оид ба истифодаи захираҳои оби аз пирияхҳо чоришаванда дар доираи ваколатҳои худ;

б) амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 9. Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот оид ба ҳифзи пирияхҳо

Ба ваколатҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот оид ба ҳифзи пирияхҳо мансубанд:

1) иштирок дар татбиқи сиёсати давлатӣ оид ба ҳифзи пирияхҳо;

2) андешидани тадбирҳо чиҳати ҳифзи пирияхҳо дар маҳал, иштирок дар татбиқи ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ оид ба ҳифзи пирияхҳо;

3) пешгирии фаъолияти худсаронаи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки сабаби расонидани таъсири манфӣ ба пириях ва барфтуҷаҳо мегардад;

4) амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 10. Фаъолият дар минтақаҳои чойгиршавии пирияхҳо

1. Дар минтақаҳои ҳифзи санитарии пирияхҳо чойгир намудани иншооти истеҳсолии хатарнок ва пешбурди фаъолияти хоҷагидорӣ, ки метавонад ба вазъи пирияхҳо таъсири номатлуб расонад, инчунин чойгир кардани маҳсулоти нафтӣ, партовҳои истеҳсоли ва истеъмолӣ, истифодаи моддаҳои кимиёвӣ, пеститсидҳо ва дигар моддаҳои зараровар манъ аст.

2. Пешбурди корҳои иқтишофи геологӣ, коркард ва истихроҷи маъданҳои фойданок, сохтмон ва ё истифодабарии иншооти зеризаминӣ дар минтақаҳои ҳифзи санитарии пирияхҳо тибқи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

3. Сайёҳии экологӣ ва варзишию кӯҳгардӣ, кӯҳнавардӣ, чорабиниҳои ҳарбӣ, инчунин гузарондани таҳқиқоти илмӣ дар минтақаҳои ҳифзи санитарии пирияхҳо ва бевосита дар ҳудуди пирияхҳо вобаста ба фасли сол ва речаи махсуси дастрасӣ ба онҳо тибқи талаботи бехатарӣ ва ҳифзи муҳити зист, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст, амалӣ карда мешаванд.

4. Фаъолияти хоҷагидорӣ ва фаъолияти дигари хилофи Қонуни мазкур амалишаванда бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳдуд, боздошт ё қатъ карда мешавад.

Моддаи 11. Арзёбии таъсиррасонии фаъолияти хоҷагидорӣ ва фаъолияти дигари банақшагирифташаванда ба пирияхҳо

1. Арзёбии таъсиррасонии фаъолияти хоҷагидорӣ ва фаъолияти дигари банақшагирифташаванда ба пирияхҳо тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

2. Гузарондани арзёбии таъсиррасонии фаъолияти хоҷагидорӣ ва фаъолияти дигари банақшагирифташаванда, ки метавонад ба вазъи пирияхҳо таъсири номатлуб расонад, ҳатмӣ мебошад.

3. Ҳуҷҷатҳои арзёбии таъсиррасонии фаъолияти хоҷагидорӣ ва фаъолияти дигар ба пирияхҳо ҳангоми таҳияи ҳуҷҷатҳои лоиҳавии фаъолияти банақшагирифташаванда омода ва барои ҳулоса ба экспертизаи давлатии экологӣ пешниҳод карда мешаванд.

4. Шаҳсони воқеӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳуқуқ доранд бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди арзёбии таъсиррасонии фаъолияти хоҷагидорӣ ва фаъолияти дигар ба пирияхҳо иштирок намоянд.

БОБИ 3. ТАҲҚИҚОТИ ИЛМӢ ВА МОНИТОРИНГИ ПИРИЯХҲО

Моддаи 12. Таҳқиқоти илмии пирияхҳо

1. Таҳқиқоти илмии пирияхҳо аз ҷониби муассисаҳои илмии таҳқиқотӣ амалӣ карда мешаванд.

2. Таҳқиқоти илмии пирияхҳо самтҳои зеринро дар бар мегирад:

1) таҳқиқоти бунёдии илмӣ оид ба омӯзиши пирияхҳо, таҳия ва ҷорӣ намудани тамсилаҳои муосири таҳқиқоти пирияхҳо, аз ҷумла бо назардошти таъсири талйирёбии иқлим;

2) гузарондани корҳои илмию таҳқиқотӣ дар соҳаи пирияхшиносӣ ва криосфера, аз ҷумла дар ҳамкорӣ бо муассисаҳои илмии минтақавӣ ва байналмилалӣ;

3) муайян намудани меъёрҳои илмию методии омӯзиши пирияхҳо, инчунин ҳангоми татбиқи ин фаъолият дар шароити махсуси иқлимӣ;

4) амалӣ намудани фаъолият дар самтҳои дигари таҳқиқоти илмӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 13. Мониторинги пирияхҳо

1. Мониторинги пирияхҳо тавассути гузарондани мушоҳидаҳои дарозмуҳлати маҷмӯӣ, омӯзиш, арзёбӣ ва пешгӯӣ кардани ҳолати табиии пирияхҳо, таҳлили раванди таъсири номатлуби талйирёбии иқлим, таъсири дигари физикӣ, кимиёвӣ ва биологии дорои омилҳои табиӣ ва антропогенӣ ба пирияхҳо, инчунин

таъсири пирияхҳо ба муҳити зист ва омода кардани иттилооти дахлдор дар ин хусус амалӣ карда мешавад.

2. Мониторинги пирияхҳо самтҳои зеринро дар бар мегирад:

1) мушоҳидаи ҳолат ва қонуниятҳои тақсимооти боришот, қабатҳои барф, ташаккул ва паҳншавии пирияхҳо, нақши онҳо дар таҳаввул ва пешгуи тальйирёбии вазъи муҳити зист;

2) мушоҳидаи раванди таъсири омилҳои табиӣ, антропогенӣ ва тальйирёбии иқлим ба маҷмуи пирияхҳо, аз ҷумла бо истифода аз технологияи рақамӣ, барномаҳо ва воситаҳои ченкунии махсус;

3) истифодаи низоми мониторинги кайҳонии пирияхҳо бо мақсади арзёбии қабатҳои барф, ҳаҷм ва обшавии онҳо;

4) мушоҳидаи ҳолати тармаҳои дар раванди обшавии пирияхҳо ва яхбастагиҳои бисёрсола бавҷудода.

Моддаи 14. Истифодаи натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ оид ба пирияхшиносӣ ва мониторинги пирияхҳо

Натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ оид ба пирияхшиносӣ ва мониторинги пирияхҳо бо мақсадҳои зерин истифода мешаванд:

1) таҳия ва татбиқи ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ оид ба ҳифзи пирияхҳо ва истифодаи захираҳои оби пирияхҳо;

2) пешгуи вазъи муҳити зист ва ташаккули захираҳои об;

3) таҳияи харитаҳои фаврии барфтӯдаҳо, муайян намудани масоҳат ва сарҳади пирияхҳо, пешгуи лалжиши пирияхҳои набзӣ ва фаромадани тармаҳо бо мақсади пешгирии оқибатҳои номатлуби офатҳои табиӣ марбут ба онҳо;

4) таҳия ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба пешгирии таъсиррасонии антропогенӣ ба пирияхҳо ва қабатҳои барф, инчунин таъсири номатлуби обшавии босуръати пирияхҳо ва барфтӯдаҳо ба аҳоли, иқтисодиёт ва муҳити зист;

5) мақсадҳои дигари ба ҳифзи пирияхҳо равонашуда тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 15. Шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо

1. Шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо маҷмуи нуқтаҳои доимӣ ва сайёр, аз ҷумла дидбонгоҳҳо, стансияҳо, расадхонаҳо ва озмоишгоҳҳо мебошанд, ки мушоҳидаи равандҳои ташаккул ва тальйирёбии вазъи пирияхҳо, барфтӯдаҳо ва яхбастагиҳои бисёрсола, захираҳои об, омӯзиши хусусиятҳои ландшафтии иқлимӣ, яхбандӣ, гидрологӣ ва гидрометеорологӣ, инчунин баҳисобгирии сифати об, таркиби изотопӣ, ҳолати санитарии пириях ва барфтӯдахоро дар бар мегирад.

2. Фаъолияти шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо барои гузарондани омӯзиш ва мониторинги онҳо ҷиҳати ҷамъоварӣ, таҳлил, коркард, омода намудани иттилоот ва ба мақомоти дахлдори давлатӣ пешниҳод намудани он равона карда мешавад.

3. Ташкили шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо, аз ҷумла яхбастагиҳои бисёрсола, қатъ намудани фаъолият ё иваз намудани мавзеи ҷойгиронии онҳо бо тартиби муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

4. Шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо қисми таркибии шабакаи давлатии мушоҳидавӣ дар соҳаи обуҳавошиносӣ мебошад.

5. Додани қитъаҳои замин барои ҷойгиронии нуқтаҳои шабакаи давлатии мушоҳидавии пирияхҳо бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

Моддаи 16. Махзани маълумот дар бораи омӯзиш ва мониторинги пирияхҳо

1. Махзани маълумот дар бораи омӯзиш ва мониторинги пирияхҳо маҷмуи маълумоти ҷамъоваришуда, батартибдаровардашуда, мукамалгардида ва ҳуҷҷатгузоришуда оид ба вазъи пирияхҳо мебошад.

2. Махзани маълумот дар бораи омӯзиш ва мониторинги пирияхҳо аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҳифзи пирияхҳо ташкил карда мешавад.

3. Иттилоот аз махзани маълумот дар бораи омӯзиш ва мониторинги пирияхҳо тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дода мешавад.

Моддаи 17. Пирияхҳои фаромарзии Чумҳурии Тоҷикистон

Вазъи ҳуқуқии пирияхҳои фаромарзии Чумҳурии Тоҷикистон, гузарондани корҳои таҳқиқотию илмӣ, мониторинг, арзёбӣ ва ҳифзи онҳо бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналмилалӣ Чумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

БОБИ 4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 18. Ҳамкориҳои байналмилалӣ оид ба ҳифзи пирияхҳо

Ҳамкориҳои байналмилалӣ оид ба ҳифзи пирияхҳо тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 19. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 20. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Чумҳурии Тоҷикистон

ш. Душанбе,

аз 3 январи соли 2024, № 2026

Эмомалӣ Раҳмон